

een indrukwekkend archief bijeen gebracht. Dit archief verkeerde tot enige tijd geleden echter in een erbarmelijke staat. Daarom is, met financiële ondersteuning van de Stichting Doen/De Nationale Postcode Loterij en het Prins Bernhardfonds, een grootscheeps project gestart om het archief aan te vullen, op te schonen en er een inventaris van te maken. Initiatieven tot het project werden genomen na de viering van het 75-jarig jubileum van de NJN in 1995.

Al het beschikbare archiefmateriaal van de NJN is bijeengebracht in Amsterdam. Het is gebleken dat veel oud-leden van de NJN nog aanzienlijke hoeveelheden archiefmateriaal in bezit hadden en er graag een goede bestemming voor wilden vinden. Doordat deze mensen hun materialen aan het IISG hebben overgedragen is een compleet centraal archief ontstaan. In totaal werd door oud-leden van de NJN circa 30 meter materiaal aangeboden.

Het archief in Amsterdam, dat naast landelijke bestuursstukken ook circulaire, foto's, 8-millimeter-films, dagboeken en een complete serie van het bondsorgaan *Amoeba* bevat, is vrij toegankelijk voor alle geïnteresseerden. Ter introductie is door het IISG een publicatie uitgegeven waarin de systematiek van het archief van de NJN is beschreven. De NJN heeft het gereedkomen van het archiefproject gevierd met het uitbrengen van een speciale archief-editie van *Amoeba*.

BOEKBESPREKINGEN

WATER EN VUUR

UITGAVE STICHTING WERKGROEP BEHOUD DE PEEL, 1998. Diverse auteurs. Schrijvers over de Peel met zwartwit foto's van Jan van de Kam. 120 blz. Te bestellen door overmaking van f 27,90 (inclusief verzendkosten) op gironummer 5356520 ten name van de Werkgroep Behoud de Peel te Deurne, onder vermelding van W+V.

Het boek *Water en Vuur* werd uitgegeven bij het tienjarig bestaan van de Werkgroep Behoud de Peel. Er moest al snel een tweede druk aan te pas komen. Na jaren uitverkoop te zijn, is het er nu weer. En dat is goed. Dit boek werpt een uitstekende blik op het eens zo uitgestrekte Peellandschap. Vooral de mensen die er werkzaam waren, doen hun zegje hier. De foto's van Jan van de Kam (altijd op de linker bladzijde) spreken boekdelen. Uit zijn scherpe foto's duiken Peelwerkers op, hun manier van werken en de arbeidsomstandigheden. Het is het relaas van mensen die de Peel door en door kennen. Van schrijvers tot veldwachters, van regelmatige passanten tot kenners. De duistere Peel en haar harde klimaat doemen op uit de mist en trekken daarmee de prachtige streekgebonden verhalen uit het veen. Lezers die meer over de geheimzinnige Peel willen weten, ik raad ze aan dit boek te lezen.

R. Steverink

BRAAKBALLEN PLUIZEN

KEES KAPTEYN, 1999. Een uitgave van de Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep en de KNNV. Determinatietabel, rijk geïllustreerd met kleurenfoto's en tekeningen. 32 pagina's. ISBN 90 5011 125 4. Prijs f 12,50. Bestellen door overmaking van f 16,- (inclusief f 3,50 verzendkosten) op girorekening 13028 ten name van de KNNV Uitgeverij, Utrecht. Bij de overschrijving vermelden: "bestelling D30 braakballen". Ook verkrijgbaar in de boekhandel.

Braakballen pluizen. Als de meeste mensen dat horen, zullen ze al snel een vies gezicht trekken. Is

dat terecht? Nee, zeker niet. De braakballen worden normaal niet vers geplouzen, maar pas dagen later als ze al opgedroogd zijn. Het spannende van braakballen pluizen is, dat je niet weet wat er voor soorten uit de braakbal tevoorschijn zullen komen.

Hier is nu een determinatiegids, die geheel gewild is aan het braakballen pluizen. Als er zulke gidsen bestaan, dan zijn ze wel op één hand te tellen. We zullen eens de proef op de som nemen. Op de kaft dreigt een Bosuil een Bosmuis te verschalken. Boven de gele letters staan nog drie soorten muizen afgebeeld. Mooie kaft. Het boekje opent met drie inleidende hoofdstukken, waarbij het nut van braakballen pluizen uiteengezet wordt, wat je kunt onderzoeken, er wordt wat over de uilen verteld en tenslotte wordt er dieper ingegaan op het braakballen pluizen zelf. Het ziet allemaal keurig verzorgd uit en is voldoende informatief. Echter bij het kopje "Geschikt voor gebruik in bijna heel Nederland" frons ik mijn wenkbrauwen. Het blijkt dat vanwege de zeldzaamheid van bepaalde soorten, die alleen in het uiterste zuiden voorkomen, alleen een summier behandeling is opgenomen. Dus in de hoofdtabel ontbreken: Veldspitsmuis, Ondergrondse woelmuis, Hazel-muis en Eikelmuis.

Dan het determineren zelf. Eerst moet er bepaald worden om welke groep muizen het gaat. Dat wordt gesplitst in boven- en onderkaken. Al zijn de tekeningen niet perfect voor het determineren, dit probleem wordt ondervangen door uitvergrotingen van moeilijke onderdelen. Prima. De groep muizen springt met een duidelijk oranje uit de tekst. De opmerkingen die nodig zijn staan in opvallende groene blokjes aangegeven. Daarna splitst het weer in Mol & Spitsmuizen (boven- en onderkaken) en Woelmuizen (boven- en onderkaken) en Ware muizen (boven en onderkaken). Bij Bosspitsmuis en Tweekleurige bosspitsmuis is het onderscheid alleen via de kaak te maken, en er wordt ook gewaarschuwd om niet zelf de definitieve determinatie te maken, maar om een echte deskundige erbij te halen. In de voorlaatste tabel 5 worden nog schedels van zoogdieren die maar zelden in braakballen worden aangetroffen sum-

mier besproken. De roofdieren worden hier gewoon op een hoop gegooid. Tabel 6 heet "Een samengeraapt zootje" en er volgt dan ook een niet volledig beeld van een deel van andere beenderen van zoogdieren, amfibieën en vogels. Deze determinatietabel is geschikt voor het determineren van kleine zoogdieren, waarbij het toch jammer is dat de typische Zuid-Limburgse soorten maar karig aan bod komen. Er wordt ook voor grotere zoogdieren verwezen naar de uitstekende "Zoogdieren van West-Europa", waarmee de auteur hiermee duidelijk niet pretendeert dat dit werkje volledig is. Andere zoogdiertypen blijven nodig als aanvulling.

R. Steverink

HET VERDRIET VAN DE KORENWOLF

THOMAS SLOBBE 1999. Uitgeverij wAarde i.s.m. Uitgeverij Jan van Arkel. ISBN 90 76661 01 4. Prijs f 19,90 Verkrijgbaar in de boekhandel.

Toen ik het boekje voor het eerst in handen kreeg dacht ik: dat is misschien wel leuk om te bespreken. Het ziet er in ieder geval prima verzorgd uit. Ook toen ik begon te lezen, werd mijn enthousiasme gewekt. Het verhaal ontvouwt zich als een poëtische vertelling van het tragische lot van een vrouwtjes-hamster. Maar op een gegeven moment gaat het drastisch mis. Op bladzijde 28 wordt de idylle bruto verstoord met de grauwe werkelijkheid. Rauw op mijn dak valt ineens de Raad van State! Hier wordt het verhaal letterlijk naar de knoppen geholpen. Mijn ergernis wordt alleen maar groter, hoe verder ik lees.

Helaas worden mijn bange vermoedens bewaarheid. Dat deze publicatie niks anders is dan een verkapt promotie-actie van de vereniging Das en Boom. Volstrekt misplaatst om dat op zo'n manier te doen. Dat schrijver Koos van Zomeren zich hiervoor heeft geleend, geeft te denken!

R. Steverink